

Σ υ ν ο π τ ι κ á Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 67** Η Δοκιμασία Διανοητικής Άσκησης Είναι Απαραίτητη ως Εξέταση Ρουτίνας για τη Στεφανιαία Νόσο και τις Αρρυθμίες;

Σ.Α. Μουλόπουλος

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- 71** «Περιεκτικότητα Υγρών Θώρακα» και Ρεοκαρδιογραφία: Μια νέα Υποσχόμενη, μη Επεμβατική Μέθοδος για την Εκτίμηση των Αιμοδυναμικών Επιδράσεων των Διουρητικών σε Υπερτασικούς Ασθενείς

Η. Σανίδας, Κ. Γραμματικόπουλος, Γ. Αναστασιάδης, Δ. Παπαδόπουλος, Μ. Δασκαλάκη, Β. Βοττιάς

- 78** Μοντέλο Πρόβλεψης του Μήκους της Αορτής από την Αριστερή Υποκλειδία Αρτηρία ως τον Άξονα του Αλίρειου Τρίποδα, ως Πιθανού Οδηγού για την Επιλογή του Μεγέθους (sizing) του Ενδοαυλικού Αορτικού Ασκού

Η. Parissis, M. Leotsinidis, D. Richens, D. Dougenis

ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- 86** Τριφλουσάλη: Ένα Παλαιό Φάρμακο στη Σύγχρονη Αντιαρτηριακή Θεραπευτική. Ανασκόπηση του Μηχανισμού Δράσης, της Χρήσης, της Αποτελεσματικότητας και της Ασφάλειάς του.

Ε. Αννινος, Γ. Ανδρικόπουλος, Σ. Παστρομάς, Δ. Σακελλαρίων, Γ. Θεοδωράκης, Π. Βάρδας

- 97** Εγχείρηση Fontan

Μ.Α. Κανάκης, Α.Χ. Πετρόπουλος, Φ.Α. Μητρόπουλος

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

- 107** Torsade de Pointes από Αιμοδαρόνη σε Ασθενή με Σύνδρομο Wolff-Parkinson-White

A. Badshah, B. Mirza, M. Janjua R. Nair, R.T. Steinman, J.F. Cotant

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

- 110** Περίπτωση Νεαρής Γυναίκας με Συγκοπή, Δύσπνοια και Κοιλιακό Άλγος

Ε. Βαβουρανάκης, Γ. Λάζαρος, Α. Πατιαλιάκας, Δ. Μαραγιάνης, Θ. Παπαϊωάννου, Χ. Στεφανάδης

- 113** Αμφοτερόπλευρη Στένωση Στομίων των Στεφανιαίων Αρτηριών σε Σύνδρομο Αορτίτιδας. Αναφορά περιστατικού

Π. Χουντής, Π. Δεδελιάς, Χ. Βουρλάκου, Κ. Μπόλος

- 116** Εκσεσημασμένη Βαγοτονική Απάντηση κατά τη Διάρκεια Κατάλυσης Παροξυσμικής Κολπικής Μαρμαρυγής

Μ. Εφραμιμίδης, Κ. Λέτσας, Α. Παππάς, Γ. Φιλιππάτος, Α. Σιδέρης, Φ. Καρδαράς

- 119** Φυματιώδης Περικαρδίτιδα

Γ.Θ. Νικήτας, Κ.Β. Δουλαππίσης, Κ.Π. Ζαχαριάς, Δ.Ν. Χρυσός

- 127** Ηχωκαρδιογραφία Αντίθεσης: Συμβολή στη Διάγνωση του μη Συμπαγούς Μυοκαρδίου

Κ.Μ. Λαμπρόπουλος, Β.Γ. Ντούνης, Κ. Αγγέλη, Θ.Α. Ηλιόπουλος, Χ. Ι. Στεφανάδης

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

- 135** Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών: Απλή Μετονομασία ή Πραγματική Μετεξέλιξη των Επειγόντων Εξωτερικών Ιατρείων;

Γ.Α. Σούφρας

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΚΕ

- 137** Κάπνισμα και Καρδιαγγειακή Νόσος

Βλ.Ν. Πυργάκης

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 141** Επεκτείνοντας τα Όρια της Επεμβατικής Καρδιολογίας

Χ. Στεφανάδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Πρόεδρος: Βλ. Ν. Πυργάκης
Ποταμιάνου 6, 11528 Αθήνα
Τηλ.: 210 72 58 007, Fax: 210 72 26 139
www.hcs.gr • e-mail: ophcs@hcs.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Π.Ε. ΒΑΡΔΑΣ, MD, PhD

Ηράκλειο, Ελλάδα

Χ.Ι. ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΒΟΗΘΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Κ. ΑΓΓΕΛΗ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Σ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Ε. ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Χ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Ε. ΜΑΝΙΟΣ, MD

Ηράκλειο, Ελλάδα

Η. ΜΑΥΡΑΚΗΣ, MD

Ηράκλειο, Ελλάδα

Δ. ΤΟΥΣΟΥΛΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Κ. ΤΣΙΟΥΦΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Μ. ΓΚΑΤΖΟΥΛΗΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Ε. ΚΡΑΝΙΑ, PhD

Συνισινάτι, Η.Π.Α.

Α. Σ. ΜΑΝΩΛΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Δ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Χ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΛΑΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Π. ΝΙΧΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Γ. ΣΑΡΡΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΣ, MSc

Αθήνα, Ελλάδα

Γ. ΧΛΟΥΒΕΡΑΚΗΣ, MSc

Ηράκλειο, Ελλάδα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Δ. ΤΣΕΚΟΥΡΑ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

J.P. Bassand

Besançon, France

A. Battler

Petah-Tikva, Israel

D. Benditt

Minneapolis, USA

G. Breithardt

Munster, Germany

M. Brignole

Lavagna, Italy

D. Brutsaert

Antwerp, Belgium

P. Camici

London, UK

S.A. Chen

Taipei, Taiwan

A. Colombo

Milan, Italy

J. Coromilas

New York, USA

F. Cosio

Madrid, Spain

H. Crijns

Maastricht, Netherlands

J.C. Daubert

Rennes, France

H. Drexler

Hannover, Germany

H. Ector

Leuven, Belgium

J. Farré

Madrid, Spain

R. Ferrari

Ferrara, Italy

K. Fox

London, UK

S. Furman

New York, USA

H. Gavras

Boston, USA

B. Grubb

Toledo, USA

R. Hall

London, UK

J. Jalife

Syracuse, USA

L. Kappenberger

Lausanne, Switzerland

R. Kenny

Newcastle-upon-Tyne, UK

P. Kokkinos

Washington, DC, USA

M. Komajda

Paris, France

J. Kostis

New Brunswick, USA

K.-H. Kuck

Hamburg, Germany

C.P. Lau

Hong Kong, China

C. Linde

Stockholm, Sweden

B. Lüderitz

Bonn, Germany

T. Lüscher

Zurich, Switzerland

W. MacKenna

London, UK

A. Oto

Ankara, Turkey

C. Pappone

Milan, Italy

F. Pinto

Lisbon, Portugal

P.A. Poole-Wilson

London, UK

S. Priori

Pavia, Italy

E. Prystowsky

Indianapolis, USA

M. Rosen

New York, USA

L. Rydén

Stockholm, Sweden

S. Saksena

New Jersey, USA

P. Schwartz

Pavia, Italy

U. Sechtem

Stuttgart, Germany

P.A. Serruys

Rotterdam, Netherlands

K. Sipido

Leuven, Belgium

R. Sutton

London, UK

M. Tendera

Katowice, Poland

A. Vahanian

Paris, France

F. Van de Werf

Leuven, Belgium

H. Wellens

Maastricht, Netherlands

V. Zannis

Boston, USA

ΗΗΕ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Σ. Αγορογιάννης
Αθήνα

Δ. Αθανασιάδης
Αθήνα

Γ. Αθανασόπουλος
Αθήνα

Δ. Αλεξόπουλος
Πάτρα

Κ. Αναγνωστόπουλος
Αθήνα

Λ. Ανθόπουλος
Αθήνα

Α. Αντωνίου
Αθήνα

Ι. Βασιλειάδης
Αθήνα

Β. Βασιλικός
Θεσσαλονίκη

Σ. Βιτάκης
Αθήνα

Ε. Βορίδης
Αθήνα

Β. Βούδρης
Αθήνα

Α. Βραχάτης
Αθήνα

Γ. Βυσσούλης
Αθήνα

Ι. Γιαλάφος
Αθήνα

Ι. Γουδέβενος
Ιωάννινα

Π. Δανιάς
Αθήνα

Π. Δηλαβέρης
Αθήνα

Μ. Ελισάφ
Ιωάννινα

Ν. Ζακόπουλος
Αθήνα

Α. Ζαχαρούλης
Αθήνα

Κ. Ηλιάδης
Αθήνα

Ε. Ηλιοδρομίτης
Αθήνα

Β. Θανόπουλος
Αθήνα

Γ. Θεοδωράκης
Αθήνα

Ι. Καλλικάζαρος
Αθήνα

Γ. Καρατασάκης
Αθήνα

Χ. Καρβούνης
Θεσσαλονίκη

Κ. Καρύδης
Αθήνα

Δ. Κατρίτσης
Αθήνα

Α. Κατσίβας
Αθήνα

Α. Κίτσιου
Αθήνα

Δ. Κόκκινος
Αθήνα

Α. Κοντόπουλος
Θεσσαλονίκη

Γ. Κοχιαδάκης
Ηράκλειο

Δ. Κρεμαστινός
Αθήνα

Ζ. Κυριακίδης
Αθήνα

Θ. Κωλέττης
Ιωάννινα

Ι. Λεκάκης
Αθήνα

Γ. Λουρίδας
Θεσσαλονίκη

Α. Γ. Μανώλης
Αθήνα

Α. Ι. Μανώλης
Αθήνα

Α. Μιχαηλίδης
Αθήνα

Λ. Μιχάλης
Ιωάννινα

Σ. Μουλόπουλος
Αθήνα

Ι. Νανάς
Αθήνα

Ι. Οικονομίδης
Αθήνα

Χ. Ολύμπιος
Αθήνα

Γ. Παλατιανός
Αθήνα

Κ. Παπαδόπουλος
Θεσσαλονίκη

Κ. Παπανικολάου
Αθήνα

Ε. Παπαστεριάδης
Αθήνα

Ι. Παρασκευαΐδης
Αθήνα

Φ. Παρθενάκης
Ηράκλειο

Γ. Παρχαρίδης
Θεσσαλονίκη

Στθ. Παττακός
Αθήνα

Γ. Παυλίδης
Αθήνα

Α. Πιπλής
Αθήνα

Χ. Πίτσαβος
Αθήνα

Α. Πίτσης
Θεσσαλονίκη

Ν. Πρωτονατάριος
Νάξος

Βλ.Ν. Πυργάκης
Κόρινθος

Σ. Ρόκας
Αθήνα

Γ. Σακαντάμης
Θεσσαλονίκη

Ε. Σημαντηράκης
Ηράκλειο

Δ. Σιδερίης
Ιωάννινα

Δ. Σιώνης
Αθήνα

Ε. Σκαλίδης
Ηράκλειο

Π. Σκουφάς
Αθήνα

Ε. Σμπαρούνη
Αθήνα

Σ. Σταματελόπουλος
Αθήνα

Κ. Τεντολούρης
Αθήνα

Π. Τούτουζας
Αθήνα

Α. Τρίκας
Αθήνα

Φ. Τρουποσκιάδης
Λάρισα

Γ. Φιλίππατος
Αθήνα

Σ. Φούσσας
Αθήνα

Ε. Χατζηνικολάου
Αλεξανδρούπολη

Δ. Χατσέρης
Αλεξανδρούπολη

ΗΗΕ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Βλ. Ν. ΠΥΡΓΑΚΗΣ

Αντιπρόεδρος

Γ. ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ

τ. Πρόεδρος

Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ

Γραμματέας

Γ. ΦΙΛΙΠΠΑΤΟΣ

Ταμίας

Γ. ΚΟΧΙΑΔΑΚΗΣ

Σύμβουλοι

Ι. ΒΛΑΣΕΡΟΣ

Α. ΚΡΑΝΙΔΗΣ

Γ. ΜΠΟΜΠΟΤΗΣ

Κ. ΤΣΙΟΥΦΗΣ

Εκπρόσωπος

Ειδικευομένων

Γ. ΒΑΜΒΑΚΟΥ

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 67 Η Δοκιμασία Διανοητικής Άσκησης Είναι Απαραίτητη ως Εξέταση Ρουτίνας για τη Στεφανιαία Νόσο και τις Αρρυθμίες;
Σ.Δ. Μουλόπουλος

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- 71 «Περιεκτικότητα Υγρών Θώρακα» και Ρεοκαρδιογραφία: Μια νέα Υποσχόμενη, μη Επεμβατική Μέθοδος για την Εκτίμηση των Αιμοδυναμικών Επιδράσεων των Διουρητικών σε Υπερτασικούς Ασθενείς
Η. Σανίδα, Κ. Γραμματικόπουλος, Γ. Αναστασιάδης, Δ. Παπαδόπουλος, Μ. Δασκαλάκη, Β. Βοττιάς
Μελέτη αιμοδυναμικού προφίλ υπερτασικών ασθενών, με τη μέθοδο της ρεοκαρδιογραφίας.

- 78 Μοντέλο Πρόβλεψης του Μήκους της Αορτής από την Αριστερή Υποκλείδια Αρτηρία ως τον Άξονα του Αλίρειου Τρίποδα, ως Πιθανού Οδηγού για την Επιλογή του Μεγέθους (sizing) του Ενδοαυλικού Αορτικού Ασκού
Η. Parissis, M. Leotsinidis, D. Richens, D. Dougenis

Η εργασία αποβλέπει, στη ανεύρεση μαθηματικών μοντέλων, που δύνανται να υπολογίζουν το μήκος ανατομικών μεγεθών στη κατιούσα αορτή. Κατ' επέκταση αυτά τα μοντέλα προσφέρουν βοήθεια στην επιλογή του ιδανικού μεγέθους ασκού ανά μεμονωμένο ασθενή. Δείξαμε ότι αυτά τα μοντέλα έχουν αυξημένο βαθμό προβλεπτικής αξίας. Περαιτέρω τα συγκρίναμε με τον κλασικό τρόπο επιλογής του ιδανικού μεγέθους και ευρέθησαν ανώτερα.

ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- 86 Τριφλουσάλη: Ένα Παλιό Φάρμακο στη Σύγχρονη Αντιαιμοπεταλιακή Θεραπευτική. Ανασκόπηση του Μηχανισμού Δράσης, της Χρήσης, της Αποτελεσματικότητας και της Ασφάλειάς του.
Ε. Αννινος, Γ. Ανδρικόπουλος, Σ. Παστρομάς, Δ. Σακελλαρίου, Γ. Θεοδωράκης, Π. Βάρδας

Τα αντιαιμοπεταλιακά φάρμακα χρησιμοποιούνται σήμερα ευρύτατα στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη καθώς και στην οξεία φάση των καρδιαγγειακών επεισοδίων. Ωστόσο δεν είναι άμοιρα παρενεργειών και γι' αυτό θα πρέπει να χορηγούνται με περίσκεψη, ιδίως σε ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη αποτελεσματικότερων και ασφαλέστερων δραστικών ουσιών είναι αναγκαία. Το παρόν άρθρο ανασκοπεί τα τρέχοντα δεδομένα γύρω από την τριφλουσάλη, κι εξετάζει τις χημικές ιδιότητες, τη φαρμακοκινητική, την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητά της, με βάση συγκριτικές κλινικές μελέτες με άλλα καθιερωμένα φάρμακα της κατηγορίας.

- 97 Εγχείρηση Fontan
Μ.Α. Κανάκης, Α.Χ. Πετρόπουλος, Φ.Α. Μητρόπουλος

Η εγχείρηση Fontan έχει καθιερωθεί ως μία επαναστατική χειρουργική θεραπεία στην αντιμετώπιση των ασθενών με φυσιολογία μονήρους κοιλίας. Μέσα από την εξέλιξή της, η εγχείρηση έχει επιδεχθεί αρκετές τροποποιήσεις και βελτιώσεις. Στην ανασκόπηση αυτή, επικεντρώναμε στα προβλήματα της επέμβασης και στα ερωτήματα που αναδύονται μέσα από τη μελέτη της κυκλοφορίας Fontan.

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

- 107 Torsade de Pointes από Αιμοδαρόνη σε Ασθενή με Σύνδρομο Wolff-Parkinson-White
A. Badshah, B. Mirza, M. Janjua R. Nair, R.T. Steinman, J.F. Cotant

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

---

110 Περίπτωση Νεαρής Γυναίκας με Συγκοπή, Δύσπνοια και Κοιλιακό Άλγος

Ε. Βαβουρανάκης, Γ. Λάζαρος, Α. Πατιαλιάς, Δ. Μαργαρίτης, Θ. Παπαϊωάννου, Χ. Στεφανάδης

Παρουσιάζουμε την περίπτωση γυναίκας 28 ετών με ασυνήθιστη εικόνα καρδιογενούς καταπληξίας λόγω μαζικής πνευμονικής εμβολής και παράδοξης εμβολής στο σπλήνα λόγω ανοικτού ωοειδούς τρήματος τονίζοντας τη συμμετοχή του καπνίσματος και της χρήσης αντισυλληπτικών δισκίων στην ανωτέρω απειλητική για τη ζωή κατάσταση.

---

113 Αμφοτερόπλευρη Στένωση Στομίων των Στεφανιαίων Αρτηριών σε Σύνδρομο Αορτίτιδας. Αναφορά περιστατικού

Π. Χουντής, Π. Δεδελιάς, Χ. Βουρλάκου, Κ. Μπόλος

Παρουσιάζουμε την περίπτωση ενός άνδρα 47 ετών με αμφοτερόπλευρη στένωση των στομίων των στελεχών των στεφανιαίων αρτηριών. Το ιστορικό του ασθενούς ήταν αρνητικό για συστηματικά νοσήματα. Το αορτικό τοίχωμα του ασθενούς είχε σημεία αορτίτιδος αγνώστου αιτιολογίας, πιθανότατα λόγω χρόνιας μυκωτικής εξεργασίας.

---

116 Εκσεσημασμένη Βαγοτονική Απάντηση κατά τη Διάρκεια Κατάλυσης Παροξυσμικής Κολπικής Μαρμαρυγής

Μ. Εφραιμίδης, Κ. Λέτσας, Α. Παππάς, Γ. Φιλιπάτος, Α. Σιδέρης, Φ. Καρδαράς

Παρουσιάζουμε την περίπτωση ασθενούς που παρουσίασε εκσεσημασμένη φλεβοκομβική παύση κατά τη διάρκεια κατάλυσης παροξυσμικής κολπικής μαρμαρυγής.

---

119 Φυματώδης Περικαρδίτιδα

Γ.Θ. Νικήτας, Κ.Β. Δουλαπτσής, Κ.Π. Ζαχαριάς, Δ.Ν. Χρυσός

Στη διαφορική διάγνωση της περικαρδίτιδος περιλαμβάνεται και η φυματίωση, που αποτελεί ακόμα και σήμερα την υπ' αριθμό δεύτερη λοιμώδη αιτία θανάτου στον κόσμο. Παρόλα αυτά η σκέψη του κλινικού καρδιολόγου κατευθύνεται σε άλλα πιο συχνά αίτια πρόκλησης περικαρδίτιδος. Ωστόσο η αυξανόμενη επίπτωση της φυματίωσης στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, τόσο σε μη εμβολιασθέντες οικονομικούς μετανάστες, όσο και στο γηγενή πληθυσμό, ιδίως μεγαλύτερων ηλικιών, ή σε ανοσοκατασταλμένους, καθώς και η ανάγκη για πρόωμη και επιθετική αντιμετώπιση της φυματώδους περικαρδίτιδος, όταν διαγνωστεί, επιβάλλουν υψηλό βαθμό υποψίας. Οι βιβλιογραφικές αναφορές για το θέμα παραμένουν λίγες και οι κατευθύνσεις για θεραπευτική αντιμετώπιση συχνά αμφιλεγόμενες. Παρουσιάζεται ένα περιστατικό φυματώδους περικαρδίτιδος με ιδιαίτερες στην κλινική εικόνα και δυσκολίες στην αντιμετώπιση, που είχε δυστυχώς δυσμενή κατάληξη.

---

127 Ηχωκαρδιογραφία Αντίθεσης: Συμβολή στη Διάγνωση του μη Συμπαγούς Μυοκαρδίου

Κ.Μ. Λαμπρόπουλος, Β.Γ. Ντούνης, Κ. Αγγέλη, Θ.Α. Ηλιόπουλος, Χ. Ι. Στεφανάδης

Το μη συμπαγές μυοκάρδιο (ΜΣΜ) είναι μια σπάνια διαταραχή ενδομυοκαρδιακής εμβρυογένεσης που χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολυάριθμων δοκιδώσεων και βαθιών εντομών στο κοιλιακό μυοκάρδιο. Η ηχωκαρδιογραφία αντίθεσης (ΗΑ) ως μη επεμβατική, μη ιονίζουσα, εύκολη, επαναλήψιμη και χαμηλού κόστους τεχνική παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση στη διάγνωση του ΜΣΜ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

---

135 Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών: Απλή Μετονομασία ή Πραγματική Μετεξέλιξη των Επειγόντων Εξωτερικών Ιατρείων;

Γ.Δ. Σούφρας

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΚΕ

---

137 Κάπνισμα και Καρδιαγγειακή Νόσος

Βλ. Ν. Πυργάκης

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

---

141 Επεκτείνοντας τα Όρια της Επεμβατικής Καρδιολογίας

Χ. Στεφανάδης